

NOTBLADET

#2 2020

INNEHÅLL

- 3 Ordförande har ordet
- 5 Kallelse till årsmöte
- 6 Italieturnén
- 11 Streamade konserter
- 12 Eva Claeson
- 14 Einar Öhman
- 16 Nota bene
- 18 Anton Kontra
- 20 Beethoven-boxen

OMSLAGSFOTO:
Mikael Matteson

Den årliga medlemsavgiften betalas genom
MSOV:S BANKGIRO: 5731-0872

Var vänlig uppge: namn, adress samt e-post.

MEDLEMSAVGIFT: 200:—

Kära medlemmar och MSO-vänner!

Så har den märkligaste av alla somrar gått till ända och för MSOV:s styrelse innebär det, att det nu är dags att presentera årets höstprogram. Av förklarliga skäl liknar inte heller detta våra tidigare program och dessutom kan vi inte lova att allt blir som vi tänkt. Till våren hoppas vi dock att coronapandemin ska vara över, att vi är vaccinerade och att vi kan återgå till program och till och med genomföra några kortare resor.

Vår plan är att årsmötet skall genomföras den 19 oktober. Tyvärr vågar vi inte planera för någon efterföljande Vänträff men ser ändå fram emot att styrelsen inte ska behöva sitta ensam vid årsmötet. Vi hoppas nämligen på att ni medlemmar ska bevilja oss ansvarsfrihet. Istället planerar vi att kunna bjuda in till Vänträff i slutet av november, då Einar Öhman kommer att berätta om sin stipendieresa till Australien och dessutom musicera för oss tillsammans med »vår» pianist Olle Sjöberg. Einar Öhman är för övrigt den ende av 2019 års stipendiater som hann lämna Sverige innan coronan satte stopp för resandet.

Våra mycket uppskattade Lyssnarkurser fortsätter under hösten. Fortsättningskurserna har utökats till två och ny grundkurs planeras till våren.

Det är styrelsens ambition att vi till våren, och närmare bestämt den 16 april, skall åka över till Danmark och DR:s konsertsal för att få uppleva när Herbert Blomstedt dirigerar Berwalds 1:a symfoni och Schuberts 9:e symfoni. Anmälan till under-tecknad ordförande om du önskar delta.

FOTO: FOLKE GYLÄND

ANNA-LENA BENGMARK

»Så har den märkligaste av alla somrar gått till ända.»

Veckan därpå har vi reserverat för ett besök i Hamburg. På programmet den 22 april står den ryske pianisten Daniel Trifonov, som vi skulle ha hört vid den inställda resan i april i år. Trifonov beskrivs av *The Globe and Mail* »utan tvekan dagens ledande klassiska virtuos» och The Times skriver »utan tvekan den mest häpnadsväckande pianisten i vår tid». Kvällen före den konserten kommer vi förhoppningsvis att kunna se och höra framförandet av *Friskyttan* på Staatsoper. Vi har ännu inte klart med biljetter, men står på kö på Elbphilharmonie. Först i februari får vi klartecken angående konsertbiljetterna men du är välkommen att anmäla intresse till undertecknad redan nu. Om intresset är lågt eller om vi inte får biljetter gör vi ett nytt försök hösten 2021.

Styrelsen har p g av coronapandemin inte beslutat om några individuella stipendier för 2020 men däremot bidragit med 250 000 kr till MSO:s resa till Turin och Udine i februari 2020. Mer om denna resa kan du läsa i detta Notbladet.

Som vanligt – Mycket välkommen att anmäla dig till våra olika arrangemang – även om de denna höst inte är så många.

FÖR MSOV:S STYRELSE
Anna-Lena Bengmark

LEDAMÖTER I MSOV
VERKSAMHETSÅRET 2019–20

Anna-Lena Bengmark, ORDFÖRANDE
annalena.bengmark@gmail.com

Olle Donat, KASSÖR
olle.donat@gmail.com

Anita Ericsson, SEKRETERARE
anieri2016@gmail.com

Agneta Hansson
agneta.hansson.20@gmail.com

Mikael Matteson
mikael.matteson@mau.se

Bertil Melander
bertil.melander90@gmail.com

Kristina Mårtensson
kmartensson44@gmail.com

Ann-Christine Nilsson
annchristinenilsson1@gmail.com

Bengt Tancred, VICE ORDFÖRANDE
bengt.tancred@telia.com

ADJUNGERAD LEDAMOT:

Per Hedberg
per.hedberg@malmolive.se

STIPENDIEKOMMITTÉ:

Björn Lovén (sammankallande),
Anna-Lena Bengmark, Bengt Tancred
och Anita Ericsson

ANSVARIG UTGIVARE:

Mikael Matteson

REDAKTION:

Mikael Matteson
och Ann-Christine Nilsson

ÅRSMÖTE 2020 KALLELSE TILL ÅRSMÖTE

MALMÖ SYMFONIORKESTERS VÄNNER
MÅNDAGEN DEN 19 OKTOBER 2020
KLOCKAN 18:00

PLATS: Kanalscenen, Malmö Live

Verksamhetsberättelsen för 2019/2020 kommer att läggas ut på MSOV:s hemsida <https://malmolive.se/mso-vanner> och även, tillsammans med resultaträkning och revisionsberättelse, finnas tillgänglig vid årsmötet.

För omval för ett år står

ORDFÖRANDEN i föreningen
Anna-Lena Bengmark

För omval för ett år står

STYRELSELEDAMÖTER
Olle Donat
Bertil Melander

För omval för två år står

STYRELSELEDAMÖTER
Anita Eriksson
Agneta Hansson
Mikael Matteson
Kristina Mårtensson
Ann-Christine Nilsson
Bengt Tancred

För omval och nyval för ett år står

REVISORER
Christofer Hultén
Bo Olofsson /nyval/

För omval för ett år står

VALBEREDNING
Styrelsen MSOV
Ordföranden är sammankallande

MALMÖ 1 AUGUSTI 2020
STYRELSEN

DAGORDNING FÖR ÅRSMÖTET

MALMÖ SYMFONIORKESTERS VÄNNER
MÅNDAGEN DEN 19 OKTOBER 2020

Årsmötet öppnas

1. Val av ordförande för mötet
2. Val av sekreterare för mötet
3. Fastställande av dagordning
4. Upprättande och godkännande av röstlängd
5. Val av två justerare som jämte ordföranden för mötet skall justera protokoll samt fungera som rösträknare
6. Fråga om årsmötet behörigen har utlysts
7. Föredragning av styrelsens verksamhetsberättelse och årsredovisning
8. Revisionsberättelse och fastställande av resultat- och balansräkning
9. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
10. Val av ordförande i föreningen
11. Val av ordinarie styrelseledamöter
12. Val av två revisorer
13. Val av valberedning och sammankallande i valberedningen
14. Fastställande av medlemsavgift
15. Övriga frågor
16. Årsmötet avslutas

- Har du jobbat

Så löd frågan från programchef Per Hedberg. Efter några hmm, nja, vet inte och kanske, kom jag fram till att jag ju faktiskt hade jobbat med turnéer. Flera stycken, faktiskt.

av Christer Jönsson

SÅ KOM DET SIG ATT orkesterchef Björn Lovén, biträdande orkesterchef Chatarina Martinsson och jag, blev den grupp som skulle följa med MSO på dess kompakta miniturné i Italien 3–6 februari 2020.

Efter mycket förarbete, inte bara av oss, utan även av bl.a. Emelie på orkesteradministrationen,

med turnéer?

bar det så av måndag 3 februari. Jag tog mig med tåg till CPH lite i förväg och resten av gänget åkte i två bussar från Malmö Live. Sedvanlig incheckning vidtog; i maskin eller över disk. Tre av våra musiker med värdefulla instrument utöver det vanliga checkade in vars två platser – en till sig själv och en till instrumentet (ni vet ju vilka jag menar...).

Efter en smärtfri flygtur till MXP – Milano Malpensa, möttes vi av våra respektive transportmedel och Severine Robitaille och Rocco De Leo. Dessa båda från en engelsk och en italiensk agentur skulle följa med oss och hjälpa till ifall det skulle krångla till sig i Italien – det har ju hänt förut.

Bussarna tog oss genom ett dimmigt Lombardiet till Piemonte ➡

och Torino där vi checkade in på två hotell ett stenkast ifrån varandra vid Torinos magnifika järnvägsstation Porta Nuova. Efter kort uppack möttes vi fem för rådslag i restaurangen på Hotel Concord där en vänlig herre serverade oss ostbricka, köttbricka, hotellets eget vin m.m. Jag såg att Minestrone fanns på menyn och beställde en sådan. Vad jag serverades fick mig att tro att mannen gått ut i köket och varmt vatten, hållt detta i en tallrik och blandat ner en burk med ärtor/morötter. Det bar ingen som helst likhet med jordens godaste Minestrone som serveras på di Penco i Malmö. Ljummet smaklöst vatten med burkgrönsaker – a Torino, in Italia!!! Vergogna! (Skam!). På kvällen/natten tröstade jag mig med en promenad genom Torinos vackra centrum fyllt av kolonnader och vackra piazzor.

Efter frukost ett alltför kort besök på det stora egyptiska muséet, hade behövt typ tre timmar till.

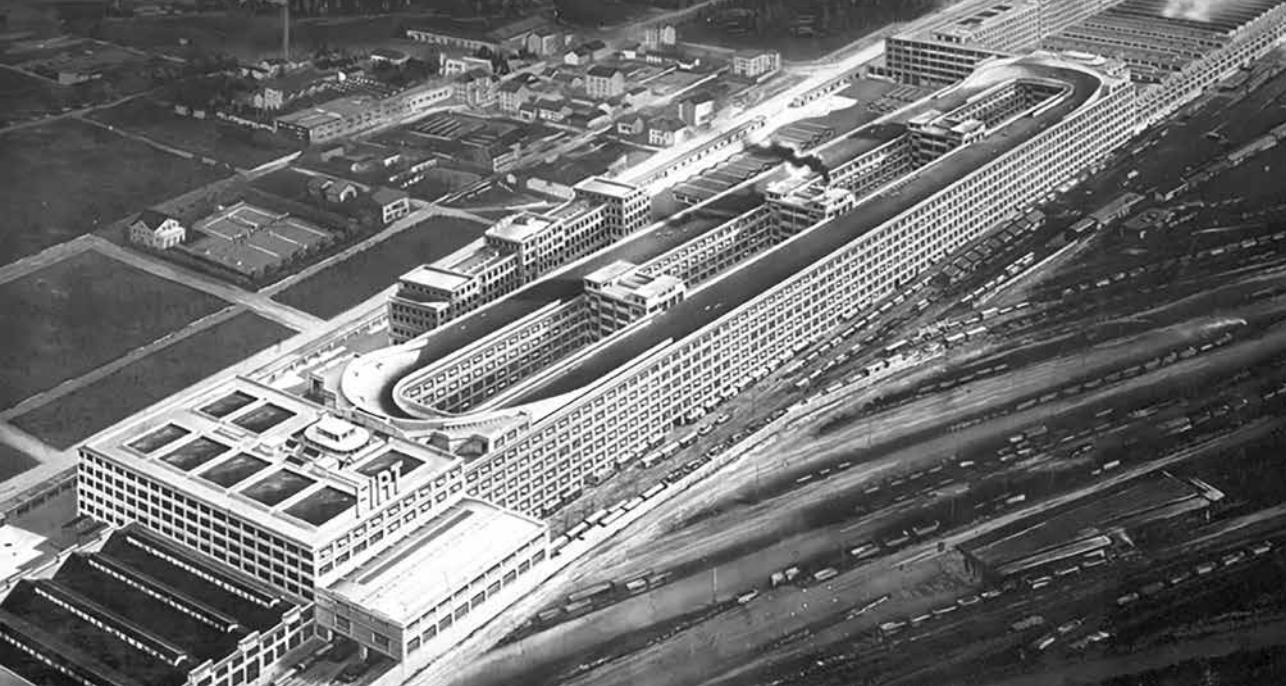
Vid lunch tog orkesterinspicienterna Mattias och Nicklas och jag en bil till konsertsalen söder om centrum. Konsertsalen ja, den heter Lingotto och ligger i området med samma namn. Byggnaden

inviades 1923 och var ursprungligen FIAT-fabrik. Bilarna började konstrueras på bottenvåningen, varpå de under sin tillblivelse fördes upp igenom de fem våningarna för att i färdigt skick hamna på testbanan – på taket! Läs här – <https://en.wikipedia.org/wiki/Lingotto> – och kolla bilder!

Fabriken lades ner 1982 och uppdraget att tänka nytt gick till arkitekten Renzo Piano. Lingotto är nu shoppinggalleria, kongresscenter, hotell, utställningslokaler, museum (på taket) och en stor konsertsal något nergrävd i källarplanet. Konsertsalen är vacker och röd, medan resten av bygget är lite fult 1980-tal. Där dukade Mattias och Nicklas, med lokal hjälp, podiet med stolar och notställ. Backstage fanns majoriteten av instrumenten som transporterats från Malmö av Dennis och Tommy, rutinerade chaufförer från Stockholm som varit i Torino och Udine förut.

På eftermiddagen anlände musikerna, »grävde» fram sina instrument, installerade sig i loger, värmdes upp, och så småningom startade repetitionen med Robert Trevino, Alina Baeva och MSO. Efter repet en timmes paus, under vilken det serverades förbeställd mat (vanlig, veg., vegan, glutenfri, m.m.) i pappkassar från hotellets restaurang. Därpå skulle man hitta en plats där maten kunde inmundigas. Turné är inte alltid glamoröst.

»Turné är inte alltid glamoröst.»

Kl. 20:30 konsertstart (teater, konsert, opera startar alltid sent i Italien) i en så gott som utsåld konsertsal. Brahms violinkonsert med Alina Baeva och Beethovens symfoni nr. 7 stod på programmet. Efter de långa och uppskattande applåderna, gav orkestern sina båda extranummer - Scherzot ur Lars-Erik Larssons Pastoralsvit och Brahms Ungersk dans nr. 5

Bussar hämtade orkestern f.v.b.t. de båda hotellen. Färdkost i form av mackor hade delats ut. Mattias och Nicklas rev dukningen i expressfart. God natt!

Morgonen därpå åkte några av oss i förväg; bl.a. Mattias och Nicklas som behövde ställa i ordning i nästa konsertsal. Efter koll på de båda hotellen att alla hade checkat ut, avgick tåget 09:50 mot Milano dit vi anlände en timme senare. I Milano hade vi 55 minuters egen-

tid; min tillbringades i en Desigual-affär som hade rea. Nästa tåg tog oss på 2 timmar och 15 minuter in i Veneto och till Venezia Mestre där två bussar väntade. Efter cirka två timmars färd norrut genom Veneto och Friuli-Venezia Giulia, anlände vi så till våra två hotell i Udine.

Snabb installation på rummet och sedan promenad genom charmiga Udine (vill tillbaka!) till Teatro Nuovo Giovanni da Udine, ett stort komplex invigt 1997. Huset ger föreställningar och konserter av alla de slag, så skulle t.ex. Il Pipistrello spelas kort efter vårt besök. Il Pipistrello? Läderlappen!

På väggarna backstage hängde affischer från gästspel av all världens stora symfoniorkestrar. Inne på scenområdet var allt iordningställt av orkesterinspicienterna. Ganska snart anlände musikerna i omgångar; det ena hotellet krävde busstransport, det →

LINGOTTO

»Jag njöt i fulla drag av den underbara musiken»

andra kunde det gås ifrån. 45 minuters rep för att känna in lokalen och sedan var det samma matrutin som i Torino. Jag besökte vår matleverantör för att betala måltiden och blev bjuden på en mut-focaccia. Björn kom förbi och tog över räkningen. Är ni i Udine, besök MAMM Ciclofocacceria – så bra!

Konserten startade 20:45. Jag hade fått möjlighet att sitta i salongen, och njöt så klart i fulla drag av den underbara musiken, men nästan ännu mer av att se med hur mycket glädje orkestern och Robert Trevino jobbade tillsammans. De båda extranumren gjordes även i Udine. Dessutom spelade Alina Baeva Paganini som extranummer. Långa och kraftiga ovationer från den fullsatta salongen. Det gladdde mig extra att, när orkestern hjälpt till att »stampa» in Robert T, och han ville få dem upp och stå och ta en applåd, så valde orkestern att sitta kvar och bara ge tecken till honom att »nä, det är du nu!». Underbart!

Före konserten hade musikerna fått instruktioner att det första de skulle göra efter konserten var att lämna instrumenten; de skulle attans snabbt transporteras tillbaka till Sverige, då de skulle användas

under genrepet av Joystick-konserten 36 timmar senare.

Därpå spreds vi för vindarna. Vi var ett gäng på ca 15 personer som gick till en trevlig liten restaurang runt hörnet från konsertlokalen, Dok Dall' Ava, dit också delar av publiken hade hittat.

Bussar hämtade vid de två hotel-len 08:30 på torsdagsmorgonen och körde oss till Marco Polo-flygplatsen i Venedig. Efter olika incheckningar, fika, taxfree, m.m. flög vi iväg 12:20 och landade 14:25 – i Amsterdam. Där var det bara att gå direkt från gate till gate på den stora flygplatsen Schiphol, då planet mot Köpenhamn avgick 50 minuter senare. 16:35 dunsade vi ner i Danmark. Bussar väntade på oss. Då flera valde att åka Öresundståg till sina respektive hemorter, alternativt blev hämtade på flygplatsen av nära och kära, fann sig undertecknad, Chatarina Martinsson, Gustav Karlsson och Johan Åhnberg vara de enda passagerarna i buss nr. 2!

I Malmö kunde jag bara konstatera att denna miniturné avlöpt smidigt och friktionsfritt, mycket tack vare allas goda humör och anpassningsförmåga. Förutom att få ha besökt mitt favoritland Italien, sett två nya städer, ätit god mat (nästan överallt) och hört fin musik, är mitt bestående minne denna fantastiska grupp människor och musiker som utgör Malmö SymfoniOrkester.

MSO gick över till livestreamade konserter

Under våren när Coronapandemin gjorde det omöjligt för MSO att möta sin publik som vanligt började orkestern att ge livestreamade konserter utan publik via nätet. Konserterna sändes från konsertsalen på Malmö Live varje torsdag kl. 19. Orkestern var reducerad och uppträdde också i olika kammarkonstellationer, t ex stråkkvartett och blåsarensemble. De flesta konserterna leddes av MSO:s chefsdirigent Robert Trevino som i sina välkomstpresentationer riktade sig till alla intresserade i världen, lyfte fram MSO och staden Malmö och betonade musikens stora och särskilda betydelse för människor i Coronatider.

Vid konserten 28 maj var Håkan Hardenberger både trumpetsolist och dirigent. På programmet stod musik av bland andra Arvo Pärt, Tobias Broström och Rolf

Martinsson. Säsongen avslutades 14 juni med den sedvanliga sommarkonserten. Orkestern var reducerad till hälften med Corona-säkert avstånd mellan musikerna. Men man försökte ändå göra så att det hela skulle likna den tänkta Pildammskonserten så mycket som möjligt. Dirigent och presentatör var Andreas Hansson. Orkestern bjöd på smakprov ur den kommande säsongen, bland annat musik av Tjajkovskij (som ska ägna en festival), Brahms och Mozart. Vid det avslutande numret, »Sommar, sommar, sommar» av Sten Carlberg, bytte orkestermedlemmarna om till sommarkläder och sommarattribut som badmössor, stråhattar och blomkransar.

Jag tycker att MSO vid de livestreamade konserterna visat stor spelglädje och stort fokus. Man har känt orkesterns längtan efter att spela för publik igen.

av **Mikael Matteson**

Eva Claeson

av **Ann-Christine Nilsson**

Efter trettiofyra säsonger tycker Eva Claeson att det är dags att själv få sitta i publiken på konserterna. Hon har upplevt tolv MSO-chefer och sju chefsdirigenter och hon minns särskilt mötena med världsstjärnorna Sixten Ehrling och Birgit Nilsson.

– *Du har brunnit för ditt uppdrag. Varför är musiken så viktig?*

– För att man ska få uppleva musikens kraft och magi måste man få vara med om det personliga mötet mellan levande musik och publik.

Hon har en bakgrund som musiker förstås, utbildad violast på Musik-

EVA CLAESON

högskolan och med första jobbet i Malmö operaorkester. Därpå följde jobb i många år som kapellmästare i Lund för studentspexarna och karnevalen. Men musik måste säljas för att nå fram till publiken och åren mellan 1991 och 2015 lade Eva sin kraft på att arbeta för MSO som marknadschef, VD-assistent, abonnemangsansvarig och allt i allo. Trots att hon lämnar sin fasta anställning stannar hon kvar i huset lite till och arbetar med konsultuppdrag, strategier och framtidsfrågor på begäran av Maria Freij, den nya VD:n för Malmö Live.

Eva har haft ett fantastiskt yrkesliv och tillsammans med musikerna gjort en lång resa som resulterat i tonsättarfestivaler, turnéer och skivinspelningar, nu senast av Beethovens samtliga symfonier. MSO är egentligen en ung orkester, fristående först 1991. Orkesterns uppdrag breddades i och med flytten till Malmö Live 2015. Under hela byggprocessen var musikerna delaktiga på så sätt att de fick prova akustiken och ha synpunkter på husets planering.

Eva var närvarande första gången orkestern satt på scenen och spelade tillsammans. Det var ett stort ögonblick för alla närvarande. Nu kunde man höra vartenda instrument i orkestern! Efter fem år i det nya konserthuset är orkestern färdig för nästa fas med en

»Man måste börja med barnen. De måste få en symfonisk upplevelse»

ny karismatisk dirigent med höga ambitioner.

– Hur får man folk att komma till konserterna?

– Man måste börja med barnen. De måste få en symfonisk upplevelse.

Det hon är mest stolt över i sin karriär är inrättandet av de populära Nallekonserterna. Evas tanke har varit att om föräldrar ska kunna gå på konsert måste de kunna ta med sina barn och då vill gosdjuret följa med. Malmö Live bedriver för övrigt ständigt ett musikpedagogiskt arbete för att skapa framtida förståelse och uppskattning av klassisk musik. Skolklasser i Skåne får besök av musiker och speciella skolkonserter arrangeras. För de allra yngsta finns babyrytmik och lunchkören ger möjlighet för vuxna att sjunga tillsammans.

Till sist skickar Eva varma hälsningar till MSO:s vänner och tackar för deras ovärderliga insatser i form av stöd, stipendier och bidrag till turnéer.

MSOV-STIPENDIAT 2019

Einar Öhman

Många kompositörer älskar valthorn och det har sagts att hornen är orkesterns hjärta. Dessa tankar är en källa till inspiration för Einar Öhman, förste hornist och alternerande solohornist i MSO sedan 21 år tillbaka. Han är en av MSO Vänners stipendiater 2019.

Det finns olika musikertraditioner när det gäller hornspelande. Einar är inskolad i den tyska och skandinaviska där man främst tänker på det musikaliska samspelet mellan orkesterns medlemmar som helhet. Den anglosaxiska spelsättet så som det tillämpas i USA, England och Australien är mer fokuserat på den tekniska färdigheten, att hitta rätt ton utan att fokusera på den samlade upplevelsen, även om de båda spelstilarna numera alltmer närmar sig varandra. Att spela rätt toner är hornens främsta utmaning. Varje hornist måste ha en inbyggd ödmjukhet när det gäller tonträffen.

av **Ann-Christine Nilsson**

Einar hade från början siktet inställt på civilingenjörsutbildning

vid KTH men musikintresset tog överhanden. Efter lång musikutbildning som började i kommunala musikskolan med blockflöjt, fastnade han för klangen i valthornet och kom så småningom med i blåsorkestern i Tumba. Militärtjänsten gjordes vid musikplutonen i Strängnäs. Därefter studerade han vidare vid Musikhögskolan i Stockholm, Sibeliusakademien i Helsingfors och tillbringade ytterligare ett år med studier för den mycket kände valthornspedagogen Erik Penzel, verksam vid Musikhögskolan i Köln. Den professionella karriären började i Stockholmsoperans orkester och i Sveriges Radios symfoniorkester, delvis med frilansuppdrag. Till MSO kom Einar 1999 efter att ha vunnit uttagningen till förste hornist. Hans favoritkompositörer är Mahler, Brahms, Bruckner, Richard Strauss och Wagner. Häftigaste verket för horn är enligt Einar Schumanns konsert för fyra horn.

För att en musiker ska kunna fortsätta sin professionella utveckling behövs hela tiden inspiration och stimulans. Einar nämner möjligheten

EINAR ÖHMAN
MED BEN JACKS
I SYDNEY

att få spela i andra orkestrar som härligt utmanande »eftersom man då tvingas visa sig från scratch, så att säga». Han har ofta spelat i Danska Radions symfoniorkester och Den danska filharmonin, till exempel. Turnéer är en annan möjlighet. MSO:s besök i Italien tidigt i våras gav nya positiva upplevelser och orkestern möttes av en stor och entusiastisk publik. Kammarmusiken är en viktig inspirationskälla. Han har bl a haft solouppdrag vid uruppförandet av ett stycke av Benjamin Staern. Stipendiet från MSOV gav möjlighet till vidare utveckling.

–Varför bestämde du dig för att åka till Australien?

– Jag har kontakt med Ben Jacks, solohornist i Sydney Symphony Orchestra. Vi är lika gamla och han gästspelar både i London och Chicago Symphonies.

Einar ville vässa sin förmåga att ytterligare hitta rätt ton i sitt valthorn och smälta samman de två hornspelstraditioner som nämnts ovan. De två övade tillsammans på orkesterutdrag för hornsolon och diskuterade efteråt. Utöver den praktiska musikträningen hade Einar tid för ett par fantastiska veckor i Sydney med naturupplevelser, vandringar och bad. Den stora branden

från hösten gjorde sig också påmind då och då, beroende på vindriktningen.

–Vad gav erfarenheterna från mötet med Ben Jacks?

– Jag vill föra dem vidare till MSO främst genom att själv spela riktigt bra, vara ännu mer fokuserad vid soloinsatserna och vara ett inspirerande exempel för mina kollegor.

– Hur ser framtiden ut?

– Jag trivs bra med mina kollegor i MSO och vi är nog bättre än vi tror. Vi har en karismatisk chefsdirigent på väg mot en internationell karriär och en konsertsal som överträffar det mesta. Jag stannar i Malmö.

MSOV:S VÄNTRÄFF 17/2 2020

Vårens musikfestival i mars ägnar MSO, tillsammans med sin chefsdirigent Robert Trevino, åt Stravinskij och ett urval av hans verk. Mycket lämpligt presenterades festivalens kompositör av Lennart Stenkvist under Vännernas första vänträff för 2020.

av **Ann-Christine Nilsson**

Igor Stravinskij levde mellan 1882 och 1971 men hans musik är i högsta grad aktuell. Hans rytmiska

och högdramatiska tonspråk influerar än idag t ex dataspelsmusik, TV-serier och moderna tonsättare och han anses vara den störste förnyaren av musikkonsten efter Ludvig van Beethoven.

Stenkvist pekade på bakgrunden till Stravinskij's estetik, rötterna i den ryska folkmusiken och de likvärdiga parametrar som Stravinskij bygger sin musik av: melodiken, rytmiken, klangen, dynamiken och harmoniken. Varje parameter illustrerades av utdrag ur *Les Noces*, *Petrushka*, *Symfoni i tre satser* och *Våroffer*, den stora vattendelaren mellan äldre och yngre musik. Den stora orkestern favoriserades av Stravinskij och han dirigerade gärna själv. Det finns ljudinspelningar med New York-filharmonikerna där Stravinskij dirigerar, kommenterar och imiterar olika instrument. Han påpekar i en av dessa att notationen i partituret gäller och han vill att musiken ska spelas »som det står». Det behövs med andra ord inga tolkningar. Stenkvist låter förstå, att det är viktigt för oss att lyssna på detaljerna i musiken och inte förledas av det stora massiva uttrycket.

Stravinskijfestivalen med MSO blev, även om den inte kunde genomföras fullt ut som planerat, en stor upplevelse.

Lyssnarkurser våren 2021

MSO:s före programchef Lennart Stenkvist har mycket uppskattade Lyssnarkurser; grundkurs och fortsättningskurs. I januari 2021 startar en ny grundkurs medan fortsättningskursen blivit så stor att den nu har delats i två.

Den medlem som är intresserad är mycket välkommen att börja grundkursen tisdagen den 19 januari 2021 kl 15.00. Övriga kursdagar är den 2/2, 16/2, 2/3, 16/3, 30/3 samt den 6/4. Kursen går på tisdagseftermiddagar mellan kl 15.00 – 17.30 och kostar 850 kr. Lokal: Malmö Live. I samråd med gruppen utvidgas en av lektionerna så att den också omfattar en guidad rundvandring backstage på Malmö Live. Lyssnarkursen syftar till att ge en bättre beredskap inför konsertbesöket så att upplevelsen blir ännu

starkare. Kort och gott kan den beskrivas som en musikalisk exposé (dock inte i kronologisk ordning).

Man kan säga att en tonsättare vill berätta något med sin musik, gärna på ett personligt sätt. Ju mer vi vet om tonsättarens utgångspunkter och tankar, den tidsepok hen verkade i, desto lättare har vi att ta oss an »berättelsen».

Det blir många lyssningsexempel men också samtal kring olika företeelser som instrumentidentifikation, den estetiska upplevelsen, olika format och epokgörande moment i musikhistorien. Mycket välkommen att anmäla dig till undertecknad *annalena*.
bengmark@gmail.com

ANNA-LENA BENGMARK

DR-KONSERT 16/4 2021

Till DR-konserten med Herbert Blomstedt som dirigent den 16 april 2021 har MSOV lyckats få 45 mycket bra platser (kategori B). Herbert Blomstedt har själv valt repertoaren: Schuberts symfoni nr 9 samt Frans Berwalds symfoni nr 1.

Vi åker buss från Malmö Operas parkeringsplats kl 18.00. Konserten börjar kl 19.30. Åter med buss till Malmö ca kl 22.30.

Pris för konsert och bussresa 1 150 kr.

Anmälan till Anna-Lena Bengmark,
annalena.bengmark@gmail.com
alt. tel 0709-655430.

Snarast efter anmälan, när du fått positiv bekräftelse, betalning till reseexpertens bankgiro 948-2105.

Resans arrangör: ReseExperten,
tel 040-10 18 10.

OBS Om coronan inte lämnat oss eller om vi inte blir insläppta i Danmark avlyses hela resan den 16 januari 2021 och du får full återbetalning.

Anton Kontra

Solocellist **Niels Ullner**
skriver minnesord om
violinisten Anton Kontra
29 mars 1932 – 8 maj 2020.

Anton Kontra var en av de mest betydande musiker som jag mött under mina många år i musikens tjänst. I min tidiga ungdom blev jag av kloka musikintresserade vänner inbjuden till att följa med på den populära avslutningskonserten i Tivolis konsertsals sommarsäsongs. Under många år var det nämligen tradition att Själlands symfoniorkester, som ju är och var Tivolis egen orkester under sommarsäsongen, lät sin berömda konsertmästare avsluta säsongen som solist i en av de stora violinkonserterna. Jag minns tydligt att Anton vid detta tillfälle spelade Tjajkovskijs violinkonsert och jag var fullständigt lamslagen av hans format. Det blev många flera säsongsavslutningar för min del där jag på avstånd beundrade Anton Kontras enastående violinspel.

Det var som så ofta ett samspel av tillfälligheter som förde Anton Kontra till Danmark. 1956 flydde han från Ungern till Sverige, närmast utan ägodelar, inte ens en violin hade han med sig. Hans extraordinära talang kom till uttryck i olika stilarter, både klassisk violin som han bemästrade och som han lärt från barnsben och senare som elev på det berömda Franz Liszt-konservatoriet i Budapest. Men han var också intresserad av vibrafonen och

den mer rytmiska musiken, vilket gjorde att han också skapade sig en karriär som ledare av ett litet underhållningskapell med talrika uppträdanden på Berns salonger i Stockholm och Sverige-Amerika-båten *Kungsholm*.

Först 1965 tog han upp violinspelet igen, då han hört att en konsertmästare söktes till den nystartade Själlands symfoniorkester i Köpenhamn. Han lånade ett instrument och började att öva. Enligt uppgift väckte detta beslut en del undringar hos hans svenska kollegor som inte visste om att han också spelade violin.

Anton fick jobbet och hade denna tjänst i 25 år; han inte bara ledde orkestern, på ett sätt VAR han orkestern. Älskad för sitt spel, både sina solon och förmågan att få andra partier att höras mycket – men samtidigt fruktad för sitt temperament och sin odiplomatiska attityd – särskilt gentemot oerfarna dirigenter och solister.

1990 blev Anton Kontra »headhuntad» av Gunilla von Bahr, dåvarande VD för MSO som hade turen att locka Anton »hem» till Sverige som konsertmästare för MSO, där han stannade till sin pensionering 2000. Det blev 10 viktiga år i MSO:s historia och en värdig »avgångsperiod» för Anton. Att vara kollega med Anton minns jag som långt mindre »skrämmande» än vad man kunde tänka sig på grund av hans rykte. Jag tror att Anton bestämde sig för att ändra sin stil lite då han lämnade Danmark. Ett faktum är det i alla fall att jag verkligen har många positiva minnen och känner den största tacksamhet för att

jag fått möjligheten att musicera tillsammans med en så enastående konstnär som han var. Förutom det jag lärde mig under timmarna på podiet i orkestersammanhang fick jag personligen också möjligheten att spela kamarmusik med Anton och inte minst att vara hans medsolist i Brahms dubbelkonsert vid inte mindre än 8 konserter på Rikskonserter turné 1992 (Norra Slingan).

Anton Kontra var en komplicerad och oförutsägbar människa. Myterna om hans förflutna, till exempel att han varit boxare, sammantaget med hans välkända temperament, bidrog till att många betraktade honom som en lite barsk och okänslig person. Inget kunde vara mer felaktigt. Denna missuppfattning gjorde han sig fri från under sina år med MSO, hans sensibilitet var tydlig för oss alla och hans verkliga force i solospelet låg allt mer i det lyriska än i det kraftfulla som han var så berömd för.

MSO uppskattade sin konsertmästare. Det investerades i en förnämlig Stradivarius, som ersättning för en annan »Strad» som han blev tvungen att lämna tillbaka då han slutade hos Själlands symfoniorkester. Det ordnades också en lägenhet till honom i närheten av det gamla konserthuset som blev hans bas in i det sista. Violinspelet klingade av några år efter hans pensionering 2000. Incitamentet att fortsätta minskade kanske lite när han fick lämna tillbaka det sista av de fina italienska instrument som ställts till hans förfogande under karriären. Såvitt jag vet ägde han inte själv något instrument.

Anton var alltid generös och kunde vara ytterst social efter en konsert. Han drog sig inte för att ge hela orkestern en omgång, om han tyckte att vi förtjänade det. Vi njöt alltid av hans karakteristiska dialekt, som nog förblev mest svensk, även efter alla åren i Danmark. Han älskade att klä sig i läckra skinnjackor, solbrillor och en elegant hatt som pricken över i:et. Vid hans bortgång 8 maj i år låg kläderna noggrant ordnade i garderoben och där hängde en nystruken skjorta redo.

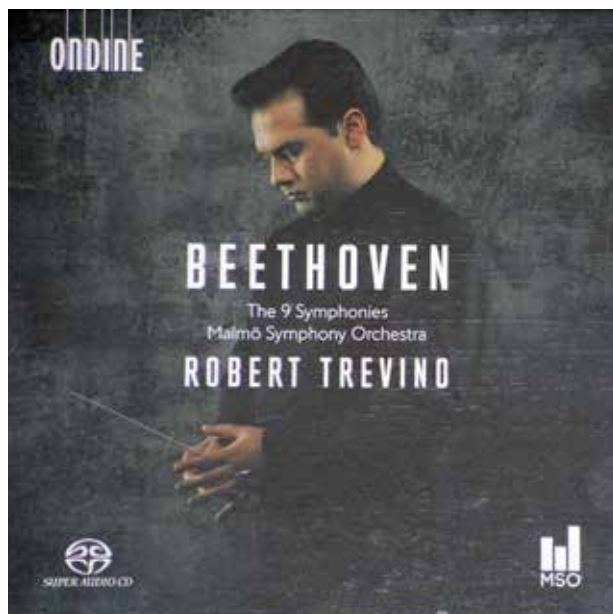
Men Anton var också privat och förblev en ensamvarg utanför arbetsplatsen. Vi såg honom sällan på konserter under senare år och tyvärr aldrig i vårt nya vidunderliga konserthus Malmö Live.

På ett sätt hörde han till det gamla konserthuset som kanske bäst ska minnas med Antons fantastiska violinklang i öronen.

Ärat vare Anton Kontras minne.

Översättning från danskan: Mikael Matteson

MSO har släppt sin Beethoven-box

Information om hur du köper eller streamar Beethoven-boxen:
<https://ondine.lnk.to/ODE13485QOW>

av **Mikael Matteson**

år firas att det är 250 år sedan den tyske giganten Ludvig van Beethoven föddes. I början av sommaren släpptes MSO:s Beethoven-box med alla nio symfonierna av skivbolaget Ondine. Den spelades in i samband med orkesterns Beethoven-festival hösten 2019. Detta är det första skivprojektet med chefsdirigenten Robert Trevino. Efter att ha lyssnat igenom boxen är mina favoriter trean, sexan och sjuan, jag tycker att MSO:s tolkningar av just dessa symfonier är särskilt övertygande. Trean anses för övrigt enligt många

experter vara den främsta symfonin som skrivits.

Sydsvenskans recensent Tobias Lund (*Sydsvenskan* 28 juni) tyckte att den tredje symfonin är cykelns höjdpunkt och här ansåg han att orkestern hittade hem. Lund skriver »I den långa andra satsen stiger stämningar fram som tar lyssnaren i sin besittning, och fjärde satsens märkliga förening av det heroiska och det experimentella träder fram i all sin lekfullhet». Recensenten tycker att hårt arbetande MSO framstår som en fullt funktionell Beethoven-ensemble och ger Trevino rätt när denne säger att projektet manifesterar »ett sätt att tänka, ett sätt att spela och ett sätt att se på världen».

ClassicsToday.com gav Beethoven-boxen betyget 7 av 10 i artistisk kvalitet och 8 av 10 när det gällde ljudkvaliteten. Recensenten Jed Distler avslutade sin recension på följande sätt: »If this Beethoven cycle falls short of our reference versions' consistent satisfaction and seasoned authority, Robert Trevino's stylish fair, astute musicianship, and good taste are never in doubt.»